

Jordbruksforhandlingene 2011

Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 16. mai mellom staten og Norges Bondelag

1 Avtalemessige forutsetninger

Partene viser til Regjeringens politiske plattform, Stortingets behandling av St.meld. nr. 19 (1999-2000) *Om norsk landbruk og matproduksjon* og Stortingets behandling av jordbruksoppgjøret i 2010. Jordbruksavtalen for 2011-2012 er basert på dette grunnlaget.

Partene viser til brev fra Finansdepartementet datert 11. mai 2011, hvor det informeres om at Regjeringen vil foreslå å heve trygdeavgiften fra 7,8 pst til 11 pst. for personinntekt i jord- og skogbruk fra 2012. Regjeringen vil videre foreslå å øke jordbruksfradraget innenfor en provenyramme på om lag 120 mill. kroner i 2012. Det tas sikte på å foreslå prosentvis lik økning av grunnfradraget (54 000 kroner), sats ut over grunnfradraget (32 pst.) og av maksimalt samlet fradrag. Samtidig er det lagt til grunn at bevilgningen på 130,8 mill. kroner innenfor jordbruksavtalen, som er tilskudd til folketrygden for å dekke differansen mellom ordinær sats og mellomomsats, omdisponeres til inntektsgivende tiltak innenfor avtalerammen. Partene viser videre til brev fra Finansdepartementet datert 16. mai 2011, der det informeres om at Regjeringen vil foreslå å avvikle matproduksjonsavgiften i statsbudsjettet for 2012. Avvikling av matproduksjonsavgiften vil gi en avgiftslettelse tilsvarende 280 mill. kroner for norskproduserte jordbruksvarer, med virkning fra 01.01.2012.

Partene har lagt disse to brevene til grunn som en del av premissgrunnlaget for den inngåtte avtalen.

Den inngåtte jordbruksavtalen gjelder for perioden 01.07.2011-30.06.2012 for målpriser. Med grunnlag i brevet av 16. mai fra Finansdepartementet, er det lagt til grunn prisøkninger tilsvarende 280 mill. kroner fra 01.01.2012. Bevilgninger over statsbudsjettet, kapitlene 1150 og 4150, gjelder for kalenderåret 2012. Samtidig er avtalen basert på prognoser for kalenderåret 2012, for endringer i inntekts- og kostnadsposter som ikke er avtalebestemt, jf. tabell 2.1.

Variasjon i inntektene mellom år gjør at det er behov for å vurdere inntektsutviklingen over noe tid. Partene viser til at resultatet for perioden 2006-2011, iflg. Budsjettnemnda for jordbruket, ligger an til å bli svakere enn det som ble forutsatt under forhandlingene i 2010. Det har partene tatt hensyn til ved fastsetting av avtalens økonomiske ramme.

For saker som ikke er omtalt i denne protokollen, vises det til statens tilbud av 11.05.2011. Vedlagt sluttprotokollen følger fordelings skjema med detaljerte endringer i avtalepriser og tilskuddsordninger.

2 Økonomisk ramme og fordeling

Partene er enige om en ramme for avtalen på 1 420 mill. kroner med grunnlag i prognoser for utviklingen i viktige indikatorer som vist i tabell 2.1.

Tabell 2.1 Oppbygging av økonomisk ramme for avtalen, mill. kroner.

	Grunnlag Mill kr	Volum %	Pris %	Sum Mill. kr
0. Markedsinntekter utenom avtalen	26 084	0,3 %	0,5 %	210
1. Driftskostnader	16 807	-0,5 %	1,5 %	165
2. Kapitalslit og leasing				170
3. Normalisert realrentekostnad				400
4. Redusert arbeidsforbruk i 2012	11 668	-3,2 %	4,1 %	90
A. Sum				615
B. Nivåheving i 2012 ut over lik prosentvis vekst				805
SUM, mill. kr.				1 420

Partene er enige om en finansiering av rammen som vist i tabell 2.2. Det gjennomføres målprisøkninger fra 01.07.2011 med en årsvirkning på 580 mill. kroner. Det legges til grunn prisøkninger tilsvarende 280 mill. kroner på årsbasis, med grunnlag i bortfall av matproduksjonsavgiften, med virkning fra 01.01.12. Partene forutsetter at avgiftsbortfallet vil gi tilsvarende priseffekt for storfe- og kyllingkjøtt som for kjøttslag med målpris. Bevilgningene til gjennomføring av jordbruksavtalen økes med 365 mill. kroner i 2012. Rammen og forutsetningene i tabell 2.1 gjør at utnyttningen av jordbruksfradraget vil øke med om lag 135 mill. kroner.

Tabell 2.2 Finansiering av rammen, mill. kroner.

	Mill. kr
Endring i målpriser fra 01.07.11	580
Økte priser fra 01.01.12	280
Endret bevilgning på kap. 1150 i 2012	365
Overførte midler fra 2010	60
Endret verdi av jordbruksfradraget	135
SUM	1 420

Rammen gir grunnlag for en inntektsvekst på 10 ¼ pst., eller om lag 25 000 kroner per årsverk i 2012, i forhold til 2011 før oppgjør, når verdien av jordbruksfradraget, med eksisterende regelverk, er inkludert.

Deler av rammen får inntektseffekt allerede i 2011. Inkludert verdien av jordbruksfradraget økes inntektsnivået i 2011 med om lag 3 ½ pst., eller om lag 9 000 kroner per årsverk, dersom økningene i målpriser realiseres fullt ut fra 1. juli.

Partene er enige om at det i grunnlagsmaterialet som Budsjettnemnda legger fram i 2012, skal gjøres en særskilt gjennomgang som på en konsistent måte gir et riktig bilde av inntektsutviklingen som følger av systemomleggingen knyttet til medlemsavgiften til folketrygden. Tabell 2.3 viser beregnet utslag av tilbudet på referansebrukene, inkl. omdisponeringen av bevilgningen til medlemsavgift til folketrygden på 130,8 mill. kroner. Det er ikke beregnet effekter av skattemessige forhold, som følger av endret regelverk for jordbruksfradraget og økt trygdeavgiftssats. Det er likevel vist utslag inkl. effekten av omfordelingen av bevilgningen til folketrygden, fordi fordelingen av de 130,8 mill. kronene er en del av en samlet disponering innenfor nytt forslag til bevilgningsnivå for kapittel 1150.

Tabell 2.3 Beregnet utslag på referansebrukene av pris- og tilskuddsendringer, og endring inkl. anslåtte pris- og kostnadsendringer til 2012. Kroner per årsverk¹⁾.

Endring fra Endring fra

			2011	2011	2010 til
		Årsverk	før oppgjør	før oppgjør	2012
				til 2012	
1	Melk og storfe, 21 årskyr	1,88	295 900	27 200	36 400
2	Korn, 335 daa	0,45	157 900	32 200	-28 400
3	Sau, 142 vinterfôra	1,21	210 000	19 600	32 100
4	Melkegeit, 90 årsgeiter	1,70	318 700	27 900	34 600
5	Svin og korn, 45 avlssvin	1,70	219 100	61 100	2 700
6	Egg og planteprodukter, 5600 høner	1,77	296 100	68 700	65 800
7	Poteter og korn, 87 daa poteter	1,28	247 800	44 300	-5 500
8	Ammeku/storfeslakt, 26 ammekyr	1,26	208 900	25 000	34 700
9	Frukt/bær og sau, 48 daa frukt	1,81	298 600	19 900	23 800
10	Fjørfekjøtt og planteprodukter	1,14	315 100	59 700	59 400
11	Økologisk melk, 23 årskyr	1,86	333 400	28 900	37 800
12	Melk og storfe, 13 årskyr	1,60	242 400	27 600	38 500
13	Melk og storfe, 32 årskyr	2,17	327 600	29 800	37 100
14	Melk og storfe, 47 årskyr	2,24	346 400	34 700	39 800
15	Melk og storfe, 23 årskyr Østl. Flatb.	1,98	306 800	27 500	35 000
16	Melk og storfe, 19 årskyr Østl andre	1,84	301 100	27 000	38 500
17	Melk og storfe, 34 årskyr Jæren m.m.	1,85	382 100	31 800	40 900
18	Melk og storfe, 19 årskyr Agder/Roga.	1,70	261 100	25 800	37 900
19	Melk og storfe, 20 årskyr Vestlandet	1,80	286 900	26 900	39 600
20	Melk og storfe, 22 årskyr Trøndelag	2,01	295 200	26 900	38 500
21	Melk og storfe, 19 årskyr Nord-Norge	1,90	301 800	25 000	36 000
22	Korn, 232 daa, Østlandet	0,36	85 900	33 500	-21 800
23	Korn, 692 daa, Østlandet	0,73	223 100	47 500	-36 800
24	Korn/svin, 22 avlssvin Trøndelag	1,04	227 100	53 600	-4 700
25	Sau. 128 vinterfôra, Vestlandet	1,19	169 700	16 800	26 400
26	Sau. 165 vinterfôra, N-Norge	1,26	280 000	21 800	40 800
27	Sau. 237 vinterfôra, landet	1,56	283 700	21 100	38 400
28	Samdrift melk 41 kyr, landet	2,62	354 100	32 400	39 100

1) Fullt utslag i 2012 inkl. samme pris- og kostnadsutvikling fra 2011 til 2012 som lagt til grunn for rammen, inkl. endret verdi av jordbruksfradraget med gjeldende regelverk. Utslaget inkluderer omdisponering av 130,8 mill. kroner fra medlemsavgift til folketrygden til andre formål, men ikke varslet endring i trygdeavgift eller utviding av jordbruksfradraget ved ligningen.

Omdisponeringer og endringer på kapittel 1150 i 2011

Partene er enige om at 137,1 mill. kroner av overførte og ledige midler i 2011 tilføres Landbrukets utviklingsfond, kapittel 1150 post 50.12.

I fordelingen er det lagt til grunn at Skadefondet for landbruksproduksjon gjøres om fra en fondsordning til en overslagsbevilgning som omfatter de samme fem delordningene som i dag. Erstatningsordningene over jordbruksavtalen vil da følge samme budsjetteringsprinsipp som de øvrige erstatningsordninger som ligger utenfor jordbruksavtalen. Det opprettes en ny post 71 med tittelen "Tilskudd til erstatning ved avlingsskade m.m.", med virkning for 2011.

3 Næringsmiddelindustrien

Bevilgningen på post 70.12 Tilskudd til råvareprisutjevning skal ta hensyn til svingninger i volumer, endringer i målpriser og tilskuddsendringer som påvirker råvareprisene til industrien, samt virkninger som følge av mulige svingninger i valutakurser. Høyere priser internasjonalt gjør at bevilgningen til råvareprisutjevning kan reduseres med 9 mill. kroner. Målprisen på mathvete økes med 15 øre per kg. Som del av en samlet prioritering økes prisnedskrivningstilskuddet til norsk korn med 3 øre per kg, og tilskuddet til matkorn reduseres med 13,2 øre per kg. Satsen for prisnedskrivning til potetstivelse og glukose økes med 1 krone per kg.

4 Næringsutvikling

Partene er enige om at Landbrukets utviklingsfond (LUF) tilføres 137,1 mill. kroner gjennom omdisponering av midler i 2011, og at bevilgningen til fondet videreføres med 1 045,2 mill. kroner i 2012. Videre er partene enige om å endre innvilgningsrammene for ulike ordninger slik det fremgår av tabell 4.1. Partene er enige om at samlet innvilgningsramme for LUF, økes med 38,4 mill. kroner i 2012, inkludert disponering av tilbakeførte reguleringsmidler. Strategien ”Ta landet i bruk!” skal legges til grunn for bruk av midlene. Innvilgningsramme for LUF 2011 og 2012 framgår av tabell 4.1.

Tabell 4.1 Innvilgningsramme for LUF, mill. kroner

	2011	2012	Endring 2011-2012
KSL Matmerk	46,0	48,5	2,5
Rekuttering, likestilling og kompetanse i landbruket ¹⁾	26,0	26,0	-
Utviklingsprogrammet for matspesialiteter fra landbruket inkl. adm. kostnader	63,5	60,0	-3,5
Fylkesvise bygdeutviklingsmidler inkl. adm. kostnader	474,5	503,0	28,5
<i>bedriftsrettede midler (IN)</i>	414,5	443,0	28,5
<i>utviklings- og tilretteleggingsmidler (FM)</i>	60,0	60,0	-
Sentrale bygdeutviklingsmidler ²⁾	17,0	12,0	-5,0
<i>tilskuddsmidler til nasjonale prosjekt (IN)</i>	-	3,0	-
<i>omdømmemidler (LMD)</i>	-	9,0	-
Inn på tunet	9,0	9,0	-
Grønt reiseliv ³⁾	24,0	24,0	-
Skogbruk og bioenergi inkl. adm. kostnader	229,0	244,0	15,0
Helse- og utviklingstiltak sau og geit ⁴⁾	20,0	22,0	2,0
Forskning	48,0	48,0	-
Spring i matkjeden ⁵⁾	2,0	-	-2,0
Sametingets midler til næringsformål og midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift ⁶⁾	3,0	3,4	0,4
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	115,0	120,0	5,0
Investeringsstøtte til organisert beitebruk	11,0	9,0	-2,0
Informasjons- og utviklingstiltak, miljø og klima ⁷⁾	16,0	16,0	-
Støtte til verdensarvområdene og Utvalgte kulturlandskap ⁸⁾	11,0	11,0	-

Spesialrådgiving energi i veksthusnæringen	-	1,0	1,0
Beiteareal for gås ⁹⁾	3,5	-	-3,5
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	44,0	44,0	-
SUM LUF, tilskudd	1 162,5	1 200,9	38,4
Rentestøtte	61,8	63,0	1,2
Sum LUF, tilskudd og rentestøtte	1 224,3	1 263,9	39,6
Tilbakeførte reguleringsmidler	5,0	4,0	-1,0
Innvilgningsramme inkl. reguleringsmidler	1 229,3	1 267,9	38,6

- 1) Rekruttering, likestilling og kompetanse i landbruket omfatter i 2012 6 mill. kroner til Kompetanseprogrammet i landbruket (KIL) og 20 mill. kroner til fylkeskommunens tilskuddsmidler til rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket.
- 2) For 2012 vil det bli overført 3 mill. kroner til statsbudsjettets kapittel 1138, post 70 til styrking av organisasjonsstøtte innen landbruksbasert næringsutvikling.
- 3) Satsingen innenfor Grønt reiseliv omfatter i 2012 17,5 mill. kroner til Utviklingsprogrammet for Grønt reiseliv, 2 mill. kroner til Mat langs Nasjonale Turistveier og 4,5 mill. kroner til Utviklingsprogrammet for innlandsfisk. I tillegg blir satsingen på Frukt/bær/kulturlandskap/reiseliv på Vestlandet støttet med 2 mill. kroner over tilbakeførte reguleringsmidler.
- 4) Helse- og utviklingstiltak sau og geit omfatter i 2012 15 mill. kroner til prosjektet Friskere geiter, 5 mill. kroner til Nasjonalt beiteprosjekt, samt 2 mill. kroner til bekjempelse av fortråte hos sau og geit gjennom prosjektet Friske føtter.
- 5) Finansiering av piloter i e-Sporingsprosjektet avsluttes i 2011.
- 6) For 2012 avsettes det 2 mill. kroner til Sametingets midler til næringsformål. 1,4 mill. kroner avsettes til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift. Sistnevnte midler forvaltes av Innovasjon Norge.
- 7) Informasjons- og utviklingstiltak, miljø og klima omfatter i 2012 10 mill. kroner til informasjons- og utviklingstiltak, miljø, samt 6 mill. kroner til Nasjonalt utviklingsprogram for klimatiltak.
- 8) I 2012 avsettes 3 mill. kroner som støtte til verdensarvområdene og 8 mill. kroner avsettes til Utvalgte kulturlandskap.
- 9) Bevilgningen til beiteareal for gås overføres i 2012 til kapittel 1150 post 74.19, Regionalt miljøprogram jf. kapittel 7.4.5.

Stiftelsen KSL Matmerk

For bl.a. å ivareta arbeidet med revisjon av Inn på tunet og styrke arbeidet med merkeordningene er partene enige om å øke den samlede avsetningen til KSL Matmerk med 2,5 mill. kroner til 48,5 mill. kroner. Til markedsføringen av Nyt Norge forutsettes det at næringen bidrar med tilsvarende beløp fra fondene for omsetningsavgiftene.

Rekruttering, likestilling og kompetanse

Fylkeskommene har fra 2010 fått overført ansvar og virkemidler for å styrke innsatsen innenfor området rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket. Midlene videreføres for 2012 med en ramme på 20 mill. kroner. KIL-midler videreføres med 6 mill. kroner i 2012.

Utviklingsprogram for matspesialiteter fra norsk landbruk

Partene er enige om at Utviklingsprogrammet for matspesialiteter fra norsk landbruk videreføres, med en avsetning på 60,0 mill. kroner i 2012.

Fylkesvise BU-midler

Partene er enige om å øke avsetningen til fylkesvise bygdeutviklingsmidler i 2012 med 28,5 mill. kroner til 503 mill. kroner, økningen gjelder de bedriftsrettede midlene som Innovasjon Norge forvalter. Utviklings- og tilretteleggingsmidlene som Fylkesmannen forvalter, videreføres med 60 mill. kroner. Maksimalsatsen for BU-støtte økes fra 750 000 kroner til 900 000 kroner. Innenfor rammen av de fylkesvise BU-midlene åpnes det opp for å etablere

investeringstilskudd for økologisk fruktplanting, jf. punkt 6. Partene er videre enige om at utlånsrammen for lån med rentestøtte videreføres med 1 000 mill. kroner i 2011, og at nivået for maksimal sats til rentestøtte videreføres på 4 pst.

Sentrale bygdeutviklingsmidler

Ordningen med sentrale BU-midler avvikles i sin nåværende form fra 2012. Målet for endringene er en enklere og mer ensrettet forvaltning av midlene, samt lettere klagebehandling. Nasjonale rådgivings- og utviklingsprosjekter med kostnadsreducerende og inntekst- og verdiskapingspotensiale har prioritet. Den totale rammen er på 15 mill. kroner, inkludert 3 mill. kroner til organisasjonsstøtte som overføres til kapittel 1138, post 70.

Midlene får følgende fordeling i 2012:

- 3 mill. kroner til nasjonale prosjekter forvaltet av Innovasjon Norge
- 3 mill. kroner til organisasjonsstøtte, midlene overføres til kapittel 1138, post 70
- 9 mill. kroner til diverse prosjekt, satsinger, utredninger og evalueringer. Midlene forvaltes av Landbruks- og matdepartementet

Inn på tunet

Partene er enige om å videreføre avsetningen til Inn på tunet med 9 mill. kroner for 2012. Av dette avsettes det 4 mill. kroner til nasjonale og regionale utviklingsprosjekter og pilotprosjekter med nasjonal overføringsverdi i 2012. Avsetningen til kommunesatsingen i Inn på tunet-løftet videreføres med 5 mill. kroner for 2012.

Grønt reiseliv

Det er enighet om å videreføre satsingen innenfor Grønt reiseliv for 2012, jf. tabell 4.2. 2012 er siste år av programperioden for innlandsfiskeprogrammet. Kostnaden ved evaluering av innlandsfiskeprogrammet dekkes innenfor rammen på 4,5 mill. kroner.

Tabell 4.2 Satsinger innenfor Grønt reiseliv, mill. kroner

Tiltak	2012
Utviklingsprogram Grønt reiseliv	17,5
Mat langs Nasjonale Turistveier	2,0
Utviklingsprogram for innlandsfisk	4,5
Frukt/bær/kulturlandskap/reiseliv på Vestlandet ¹⁾	2,0
SUM	26,0

1) Finansieres av tilbakeførte reguleringsmidler, jf. kapittel 7.3.13.

Skogbruk og bioenergi

Skogressursene er viktige i klimasammenheng. Partene er enige om å øke avsetningen til skogbruk og bioenergi med 15 mill. kroner, til 244 mill. kroner i 2012. Med denne økningen vil det være mulig å styrke bevilgningen til klimarelaterte tiltak som skogkultur og bioenergi. Partene er enige om i utgangspunktet å øke bevilgningene til skogbruk og bioenergi med 5 mill. kroner i 2012. Med henvisning til punkt 1 vil økt trygdeavgift fra 7,8 til 11 pst. også omfatte skogbruket, og her under private næringsdrivende innenfor skogbruket som ikke driver jordbruk. Basert på beregninger fra Statistisk sentralbyrå kan samlet økning i trygdeavgift for denne gruppen anslås til om lag 11 mill. kroner, basert på regnskapsåret 2009. Dette var samtidig et år preget av lavkonjunktur og lav avvirkning. Inndekningen som har dekket differansen mellom 7,8 og 11 pst. har vært dekket over jordbruksavtalen, mens

skogbruket selv ikke har bidratt til finansieringen av trygdeavgift med lav sats. Ut fra en samlet vurdering av disse forholdene er avtalepartene enige om å øke avsetningen til skogbruk og bioenergi med totalt 15 mill. kroner.

Helse- og utviklingstiltak sau og geit

Partene er enige om at satsingen med helse- og utviklingstiltak innen saue- og geiteholdet i 2012 gjennomføres i tråd med bevilgning som framgår av tabell 4.3.

Tabell 4.3 Helse- og utviklingstiltak sau og geit, bevilgning i mill. kroner

Tiltak	2012
Utviklingstiltak for geit/Friskere geiter	15,0
Nasjonalt beiteprosjekt	5,0
Fotråteprosjekt friske føtter	2,0
Sum	22,0

Det er fremdeles behov for at næringen følger opp med tiltak for en raskere framdrift og avslutning på prosjektet Friskere geiter.

Forskning

Partene er enige om å videreføre avsetningen til forskning med 48 mill. kroner i 2012.

Sametingets midler til næringsformål og midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift

Avsetningen av midler omfatter både midler til jordbruksformål forvaltet av Sametinget, samt midler til konfliktforebyggende tiltak mellom jordbruk og reindrift, forvaltet av Innovasjon Norge. Partene er enige om at bevilgningen på 2 mill. kroner til Sametingets midler til næringsformål videreføres, og at avsetningen til konfliktforebyggende tiltak mellom jordbruk og reindrift i 2012 økes med 0,4 mill. kroner til 1,4 mill. kroner. Avsetningen til konfliktforebyggende tiltak er da i samsvar med tilsvarende avsetning over reindriftsavtalen til denne ordningen.

Disponering av tilbakeførte reguleringsmidler

Partene er enige om at 4 mill. kroner disponeres i 2012, slik det framgår av tabell 4.4

Tabell 4.4 Tilbakeførte reguleringsmidler disponert i 2012, mill. kroner.

Tiltak	2012
Nasjonalt program for landbruksbygg og kulturlandskap	2,0
Utviklingsprogram for frukt og grønt	2,0
SUM	4,0

Tilbakebetalte reguleringsmidlene vil være disponert i sin helhet i 2012 og prosjektene avsluttes.

5 Miljø

Miljø-satsing i jordbruksavtalen

Det er behov for å utvikle indikatorer og gode rapporteringssystemer, slik at resultatene av tiltak og virkemidler bedre kan måles og synliggjøres. Partene er enige om å nedsette en partssammensatt gruppe som skal foreslå en felles rapporteringsstruktur for miljømål, virkemiddelbruk og indikatorer for miljøoppnåelse.

Nasjonalt miljøprogram

Partene er enige om en samlet økning til miljøtiltak på om lag 208 mill. kroner. Nasjonalt miljøprogram økes med om lag 188 mill. kroner. Miljøvirkemidler over LUF økes med 1,5 mill. kroner.

Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler

Partene er enige om å sette av 10 mill. kroner til post 77.15 til Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler. Innenfor bevilgningen kan det brukes inntil 2,0 mill. kroner til utprøving av plantevernmidler i småkulturer. Forslag til fordeling av midler skjer i den partssammensatte arbeidsgruppen som følger opp handlingsplanen.

Regionale miljøprogram (RMP)

Gjennom en styrking av tiltak under regionale miljøprogram, legges det til rette for målrettet innsats for å redusere erosjon og avrenning, og derigjennom bedre vannkvaliteten. Partene er enige om å øke avsetningen til RMP med 15,0 mill. kroner med spesielt vekt på fylker med spesielle vannmiljøutfordringer, jf. tabell 5.1. Det er videre behov for å styrke miljøinnsatsen på områdene kulturlandskap, kulturmiljøer og naturmangfold i alle fylker. Tildeling av midler fordelt på fylker blir som vist i tabell 5.1

Partene er enige om overføring av ordningen beiteareal for gås fra Landbrukets utviklingsfond til regionale miljøprogram, fordeling av midlene til beiteareal for gås og øvrig ramme for RMP framgår av tabell 5.1

Tabell 5.1 Fylkesvis fordeling av midler til regionale miljøprogram for 2011 med utbetaling 2012.

Fylker	Endring	Mill. kr	Fylker	Endring	Mill. kr
Østfold	3,7	42,7	Rogaland	0,9	24,9
Akershus	2,9	52,9	Hordaland	0,3	19,7
Hedmark	1,3	43,3	Sogn og Fjordane	0,4	24,4
Oppland	0,9	54,2	Møre og Romsdal	0,3	18,0
Buskerud	1,0	22,9	Sør-Trøndelag	0,6	24,6
Vestfold	0,9	17,8	Nord-Trøndelag	2,6	29,0 ¹⁾
Telemark	0,2	11,8	Nordland	2,0	19,7 ¹⁾
Aust-Agder	0,1	3,8	Troms	0,2	9,5
Vest-Agder	0,1	6,1	Finnmark	0,1	3,2
			Sum post 74.19	18,5	428,5

1) Ordningen beiteareal for gås avsluttes som egen ordning over post 50 Landbrukets utviklingsfond og 3,5 mill. kroner flyttes til post 74.19 Regionale miljøprogram (Nord-Trøndelag og Nordland).

Nåværende programperiode går ut 2012. SLF får ansvar for å gjennomføre en avgrenset evaluering av programmet innen 15. februar 2012. Evalueringen skal legge vekt på:

- nytte og kostnader knyttet til virkemidlene for å redusere erosjon og næringsstoffavrenning til vann
- plan for bedre resultatrapportering av tiltak i prioriterte kulturlandskap og kulturmiljøer, samt tiltak for biologisk mangfold, eksempelvis kystlynghei og slåtteenng/ slåttemyr

Kostnader til evaluering dekkes innenfor ordningen.

Nasjonalt pilotprosjekt for mer miljøvennlig håndtering av husdyrgjødsel

Partene vil følge opp fjorårets jordbruksavtale gjennom å bevilge 14 mill. kroner til pilotprosjektet for utbetaling i 2012.

Partene er videre enige om at pilotordningen videreføres også for våren 2012. Det innebærer at det i jordbruksoppgjøret 2012 må avsettes midler for aktivitetsåret 2012 med utbetaling i 2013.

Det legges opp til justeringer av forskriften for aktivitetsåret 2012 med bakgrunn i erfaringene i prosjektet. Landbruks- og matdepartementet fastsetter ny forskrift etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag i god tid før neste spredsesong.

Spesielle miljøtiltak i jordbrukets kulturlandskap (SMIL)

Partene er enige om å øke avsetningen til SMIL-ordningen med 5 mill. kroner til 120,0 mill. kroner for 2012. Kommuner med store vannmiljøutfordringer prioriteres ved fordelingen.

Investeringsstøtte organisert beitebruk

Partene er enige om å avsette 9 mill. kroner til organisert beitebruk for 2012.

Informasjons- og utviklingstiltak, miljø

Bevilgningen til Informasjons- og utviklingstiltak videreføres med 10 mill. kroner.

Nasjonalt utviklingsprogram for klimatilakt i jordbruket

Partene viderefører midlene til nasjonalt utviklingsprogram for klimatilakt i jordbruket med 6 mill. kroner for 2012. Formidlingsprosjekter skal vektlegges.

Verdensarv

Partene er enige om å videreføre midlene til verdensarvområdene på 3 mill. kroner for 2012.

Utvalgte kulturlandskap

Midler til utvalgte kulturlandskap videreføres med 8 mill. kroner for 2012.

Nasjonalt program for landbruksbygg og kulturlandskap

Partene er enige om å avsette 2 mill. kroner til prosjektet for 2012.

Energirådgiving i veksthus

Partene er enige om å forlenge prosjektet "Energirådgiving i veksthus" med ett år. Det bevilges 1 mill. kroner til prosjektet for 2012.

6 Økologisk produksjon og forbruk

For å stimulere til en bedre balanse mellom økologisk grovfôrareal og produksjon av melk og kjøtt er partene enige om å redusere tilskudd til økologisk grovfôrareal fra 75 kroner til 50 kroner per dekar. Midlene omdisponeres til dyretilskudd. I tillegg kommer avsetninger for den økologiske kornkampanjen. Samlet avsetning til økologisk produksjon for 2012 blir 135,7 mill. kroner.

Premieringsordningen for kjøtt avvikles ved at det ikke blir anledning til å søke om tilskudd for nye bedrifter/nye kjøttslag f.o.m. 2012. De bedrifter som er tilknyttet ordningen i 2011 vil motta premiering påfølgende år iht. regelverket.

Partene er enige om å videreføre avsetningen til utviklingsmidler med 44 mill. kroner. Det åpnes i tillegg for å etablere et investeringstilskudd for økologisk fruktdyrking finansiert gjennom BU-ordningen.

7 Korn, kraftfôr og mel

Partene er enige om å øke målprisen for matkorn med 15 øre per kg, bygg økes med 11 øre per kg, havre med 8 øre per kg og oljevekster økes med 17 øre per kg. I tillegg økes prisen på matkorn med 2 øre per kg fra 01.01.12, med bakgrunn i avvikling av matproduksjonsavgiften. Satsene for prisnedskrivningstilskudd norsk korn økes med 3 øre per kg og for oljefrø med 10 øre per kg. Partene er enige om en økning i bevilgningen til stedfrakttilskudd for kraftfôr med 5 mill. kroner. Partene er enige om å nedsette en parts sammensatt arbeidsgruppe med mandat å gå igjennom frakttilskuddsordningene for korn og kraftfôr.

Det innføres et tilskudd for beredskapslagring av såkorn på 60 øre per kg for overlagret såkorn innenfor en bevilgning på 3,5 mill. kroner.

8 Melk

Partene er enige om å øke målprisene for melk fra hhv. 01.07.2011 og 01.01.2012 som vist i fordelingsskjemaet. Melk og det øvrige grasbaserte husdyrholdet er prioritert i gjennom å styrke de direkte inntektsgivende tilskuddsordningene, jf. punkt 10 om produksjonstilskudd. Statens landbruksforvaltning har sendt forslag til nye satser i prisutjevningsordningen for melk på høring. Partene har ingen merknader til forslagene.

9 Kjøtt og egg

Partene er enige om å øke målprisene for kjøtt og egg hhv. fra 01.07.2011 og 01.01.2012 som vist i fordelingsskjemaet. Som en del av satsingen på det grasbaserte husdyrholdet, styrkes de direkte inntektsgivende tilskuddsordningene, jf. punkt 10 om produksjonstilskudd.

Prisene for storfekjøtt og kylling er i avtalen forutsatt økt tilsvarende generell prisvekst og med ytterligere 50 øre per kg fra 01.01.2012 med grunnlag i bortfall av matproduksjonsavgiften.

Partene er enige om at det ikke lenger skal gis grunntilskudd for Gammelnorsk sau under 13 kg, tilsvarende som for andre saueraser. Dette kompenseres ved å øke dyretilskuddet for utegangersau med 30 kroner.

Partene er enige om å redusere distriktstilskuddet for egg i Trøndelag med 23 øre per kg. Antall lam som kan slaktes per år uten klassifisør, økes fra 1 200 til 2 000.

10 Produksjonstilskudd

Partene har lagt vekt på å styrke økonomien i melkeproduksjonen og det distrikts- og grasbaserte husdyrholdet. I fordelingen av budsjettmidlene har partene prioritert å øke satsene i de direkte tilskuddene, post 74 på avtalen. "Direkte tilskudd" økes med 537,7 mill. kroner som følge av avtalen. Fordelingen inkluderer omfordeling av 130,8 mill. kroner fra

bevilgningen til medlemsavgift til folketrygden. I tillegg er satsene økt som følge av innsparinger innenfor gjeldende avtale. Avtalen innebærer følgende:

- Satsene i driftstilskuddet til melkeproduksjon og spesialisert storfekjøttproduksjon økes med vel 225 mill. kroner.
- Satsene i tilskudd til husdyr økes med vel 165 mill. kroner for de grasbaserte produksjonene. Toppavgrensningen økes med 25 000 kroner til 275 000 kroner. Det gis ikke lenger tilskudd til lammeslakt for kvaliteten O-.
- Satsene for arealtilskuddet til grovfôr økes med vel 138 mill. kroner. Tilskuddet økes i alle områder unntatt Jæren (sone 2).
- Satsene for arealtilskudd til korn økes med nær 30 mill. kroner.
- Satsene i beitetilskuddene økes tilsvarende 36 mill. kroner, hvorav 27 mill. kroner til utmarksbeite.

Partene er enige om at det skal gjennomføres en ekstern evaluering av tilskuddsordningene som har som formål å stimulere til beiting, med avtalepartene som referansegruppe.

11 Frukt, grønt og poteter

Partene er enige om følgende:

- Partene er enige om å øke målprisene for frukt, grønt og poteter hhv. fra 01.07.2011 og 01.01.2012 som vist i fordelingsskjemaet.
- Avsetningen til kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk økes med 2 mill. kroner for å styrke opplysningsvirksomheten for frukt og grønt.
- Midlene til opplysningsvirksomhet frukt og grønt slås sammen med midlene til produsentrettet rådgivning potet.
- Satser og maksimalbeløp i distrikts- og kvalitetstilskuddet til frukt, bær og grønnsaker økes med 5 pst.
- Arealtilskudd til frukt og bær økes med vel 5 mill. kroner og frukt og bær deles i 2 separate vekstgrupper.
- Partene er enige om å innføre en ny tilskuddsats i distrikts- og kvalitetstilskuddet for epler/pærer til press på 1,53 kroner per kg. Bevilgningsbehovet er anslått til 5,8 mill. kroner.

12 Velferdsordninger

Partene er enige om følgende:

- Satsene for tilskudd til avløsning ved ferie og fritid økes med 4 pst. og maksimalbeløpet per foretak heves med 2 600 kroner til 66 600 kroner. Satsen for ammeku økes særskilt med vel 12 pst.
- Maksimal dagsats for tilskudd til avløsning ved sykdom m.v. økes fra 1 250 til 1 300 kroner. Endringen vil også styrke landbruksvikarordningen.
- Avsetningen til Landbrukets HMS-tjeneste videreføres med 14 mill. kroner. Gjennom omdisponering av midler i 2011 avsettes 1 mill. kroner til en kampanje for HMS i

landbruket i regi av Landbrukets HMS-tjeneste. Kampanjen skal godkjennes av avtalepartene og det forutsettes at private aktører bidrar med tilsvarende beløp.

13 Andre politikkområder

Norsk landbruksrådgivning

Partene er enige om å øke avsetningen til Norsk landbruksrådgivning (NLR) for 2012 med 1 mill. kroner til 48,5 mill. kroner.

Utvikling av plantemateriale

Partene er enige om at ordningen med tilskudd til prosjekter innenfor planteforedling og oppformering over statsbudsjettet (kapittel 1143, post 74) flyttes til jordbruksavtalen kapittel 1150, post 77, underpost 77.15 Tilskott til kvalitetstiltak, fra 2012. Partene er enige om å øke avsetningen med 2,2 mill. kroner til 17,3 mill. kroner. Bevilgningen inkluderer 1,2 mill. kroner i støtte til nordisk privat-offentlig partnerskap for før-foredling og 16,1 mill. kroner til prosjekter i regi av Graminor AS.

Tilskudd til frøavl m.m.

Tilskuddet til frøavl økes med 0,5 mill. kroner.

Tilskudd til dyreavl m.m.

Tilskudd til semin til Geno økes med 0,7 mill. kroner.

Oslo 16.05.2011

Leif Forsell

Nils T. Bjørke